

HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16314
Tarih : 06.02.2026

40822

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf TEKİN** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İktüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kezban KONUKÇU

İstanbul Milletvekili

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli 11 ili derinden etkileyen ve iktidar tarafından “asrın felaketi” olarak nitelendirilen depremler birçok sorunun yanında kamusal hizmetlerin en temel alanlarından biri olan eğitim sistemini de derinden etkilemiştir.

Aradan geçen üç yıla rağmen deprem bölgesinde eğitimin normalleşmesi bir yana, sistemli bir ihmal ve rant döngüsünün kalıcı hâle geldiği görülmektedir. Öyle ki; Anayasa'nın 42. maddesi ile güvence altına alınan eğitim hakkı, deprem bölgesinde yaşayan çocuklar açısından sistematik biçimde ihlal edilmeye devam etmektedir.

Eğitim Sen'in Eylül 2025 tarihli “*Deprem Bölgesindeki İllerde Eğitimin Durumu*” Raporu yaşanan krizin boyutlarını çarpıcı biçimde ortaya koymaktadır. Rapora göre; depremten etkilenen illerde eğitimde eşitsizlikler ve altyapı yetersizlikleri artarak devam etmekte; çocuklar güvensiz, hijyenden yoksun ve fiziksel olarak yetersiz ortamlarda eğitim görmek zorunda bırakılmaktadır. Parası olan ailelerin çocukları özel okullara yönelirken, yoksul ailelerin çocukları konteyner ve prefabrik okullarda eğitim görmeye mahkûm edilmektedir. Bu durum ise eğitimde açık bir ayrımcılık sistemi yaratmıştır.

Örneğin Hatay'da yaklaşık 80 bin öğrenci hâlâ konteyner ve prefabrik sınıflarda eğitim görmektedir. Bu sınıflar kış aylarında yetersiz ısınma, yaz aylarında ise aşırı sıcak nedeniyle eğitim yapılmasını zorlaştırmakta; sınıf mevcutlarının 40–50 öğrenciye ulaşması eğitim kalitesini düşürmektedir. Temiz suya erişim ve tuvalet yetersizliği gibi hijyen sorunları ise ciddi sağlık riskleri doğurmaktadır. Adıyaman'da 13 bin 800 öğrenci taşınmalı eğitime zorlanmakta; bu öğrenciler uzun ve güvensiz yolculuklar yapmak zorunda kalmakta, %62'si beslenme

desteğinden, %48'i ise internet veya dijital cihaz erişiminden yoksun bulunmaktadır. Malatya ve Kahramanmaraş'ta da benzer tablolar yaşanmaktadır.

Bölgede ikili eğitim sisteminin yaygınlaşması, sabahçı ve öğlenci gruplar hâlinde yapılan eğitim, çocukların sosyal ve psikolojik gelişimini olumsuz etkilemektedir. Ayrıca bölgenin çok dilli ve çok kültürlü yapısı yok sayılarak sürdürülen tekçi eğitim politikaları, deprem sonrası psikososyal destek hizmetlerinin yetersiz kalması, rehber öğretmen ve psikolog açığı deprem travması yaşayan çocukların eğitimden kopmasına yol açmıştır. Travma sonrası stres bozukluğu, kaygı ve depresyon yaşayan çocuklar kaderlerine terk edilirken, erken yaşta evlilikler, çocukların işçileştirilmesi ve okul terklerinde artışlar yaşandığını göstermiştir. Bianet'in raporlarına göre deprem bölgesinde emek sömürüsü ve cinsiyet eşitsizliği derinleşmiş, özellikle kız çocuklarının eğitimden uzaklaştırılması patriyarkal yapılarla birlikte güç kazanmıştır.

Tüm bu tabloya rağmen depremzede öğrencilere bir öğün ücretsiz yemek, temiz su ve ulaşım gibi en temel insani ihtiyaçlar "tasarruf tedbirleri" ve "bütçe disiplini" gerekçeleriyle sağlanmazken; Bakanlığınızca ideolojik birer aygıt olarak işlev gören ÇEDES ve benzeri protokollerle cemaatlere bağlı yapılara devasa kaynaklar aktarılmış, özel okul teşviklerine devam edilmiş, eğitimin kamusal bir hak olmaktan çıkarılarak tamamen ticarileştirilmesine ve dinselleştirilmesine hizmet edilmiş, yoksul halkın çocukları tarikat yurtlarına ve güvencesiz eğitim ortamlarına mahkûm edilmiştir. Bölgenin çok dilli ve çok kültürlü yapısı yok sayılarak sürdürülen tekçi eğitim politikaları ise Kürt, Arap, mülteci ve göçmen çocukların eğitimde yabancılaştırmasını derinleştirirken eşitsizlikleri kalıcılaştırmıştır.

İktidar, kalıcı ve bilimsel çözümler üretmek yerine geçici ve göstermelik uygulamalarla süreci yönetmeye çalışmıştır. Bölgede bulunan okulların büyük bir kısmı hâlen güçlendirilmemiş, temel güvenlik standartlarından yoksun bırakılmıştır. Resmî verilere göre deprem bölgesinde bulunan 119.200 dersliğin 107.081'i depremde ciddi şekilde etkilenmiş olmasına rağmen, bakım ve onarımı tamamlanan derslik sayısı son derece sınırlıdır. Deprem sonrası yürütülen onarım ve inşaa süreçlerinin şeffaflıktan uzak, denetimsiz ve yandaş şirketleri zenginleştirmeye yönelik girişimlerle birçok okul binası, bilimsel kriterlerden uzak biçimde yalnızca yüzeysel onarımlarla "güvenli" ilan edilerek öğrencilerin yaşamı riske atılmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- 6 Şubat 2023 depremlerinden bu yana geçen sürede deprem bölgesinde hâlen prefabrik veya konteynerlerde eğitim gören öğrenci sayısı kaçtır? Bu öğrencilerin güvenliği ve eğitim kalitesi hangi somut önlemlerle sağlanmaktadır?
- 2- Deprem bölgesinde taşınmalı eğitim gören öğrencilerin sayısı kaçtır? Bu öğrencilerin ulaşımları ve güvenlikleri nasıl sağlanmaktadır?
- 3- Deprem bölgesinde eğitim alan öğrencilerin kaçına ücretsiz ders materyali, kırtasiye, okul kıyafeti ve dijital cihaz desteği sağlanmıştır? Bu destekler hangi ölçütlere göre belirlenmiştir?
- 4- Deprem sonrası eğitime erişimin zorlaşması nedeniyle bölgede okul terki yapan ya da açık öğretime yönlendirilen öğrenci sayısı kaçtır? Bu öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılımı nedir?
- 5- Eğitime erişimin zorlaşması nedeniyle okul terki yapan kız çocuklarına ilişkin Bakanlığınızın oluşturduğu bir takip ve geri kazanım mekanizması bulunmakta mıdır?
- 6- Deprem sonrası okul çağındaki çocuklar arasında tespit edilen işçileştirilen çocukların sayısı kaçtır? Bu çocukların yeniden eğitime kazandırılması için Bakanlığınızın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile yürüttüğü ortak bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 7- Deprem sonrası ihalesi yapılan dersliklerin kaç 4734 sayılı Kanun'un 21/b maddesi kapsamında pazarlık usulü ile gerçekleştirilmiştir? Bu ihaleler hangi şirketlere verilmiş ve toplam maliyetleri ne olmuştur?
- 8- Depremden etkilenen 107.081 derslikten kaçının bakım ve onarımı teknik şartnamelere uygun biçimde tamamlanmıştır? Bu binaların kaç bağımsız kuruluşlar tarafından verilmiş deprem güvenliği onayına sahiptir?
- 9- Güçlendirme çalışması yapıldığı belirtilmesine rağmen fiziksel standartları eğitim-öğretime uygun olmayan okul sayısı kaçtır? Bu binalara ilişkin denetim raporları neden kamuoyuyla paylaşılmamaktadır?
- 10- Deprem bölgesinde yüzlerce okul binası onarım beklerken ve depremzede öğrencilere ücretsiz yemek, temiz su ve ulaşım hizmeti verilmesi talebi "bütçe yetersizliği" gerekçesiyle reddedilirken; Bakanlığınızın son üç yılda vakıf ve derneklerle yaptığı protokoller kapsamında bu yapılara aktardığı toplam kamu kaynağı ne kadardır?
- 11- Depremzede öğrencilere ücretsiz yemek, temiz su ve ulaşım hizmeti sunulmazken; dini vakıf ve cemaatlerin yurt, kurs ve etkinliklerine bütçe ayrılmasının gerekçesi nedir?

- 12- "Eğitimde tasarruf olmaz" ilkesine rağmen deprem bölgesindeki eğitim bütçesinin kısıtlanması ve bu kaynağın vakıf ve derneklere aktarılması konusunda Bakanlığınızın sorumluluğu olduğunu düşünüyor musunuz?
- 13- Deprem sonrası bölgede kamuya ait okul açığı devam ederken, kamu kaynaklarının özel okul teşviklerine aktarılmasının gerekçesi nedir? Kamu kaynaklarının özel okul teşviklerine yönlendirilmesi eğitimin ticarileştirilmesine yönelik bir politika tercihi midir? Bu tercihin deprem bölgesinde eğitimde eşitsizliği derinleştirdiğine dair bir etki analizi yapılmış mıdır?
- 14- Deprem sonrası bölgede eğitim alan mülteci ve göçmen çocukların sayısı kaçtır? Bu çocukların eğitime erişimi ve dil desteği için yürütülen özel bir program bulunmakta mıdır?
- 15- Deprem bölgesinde yaşayan Kürt, Arap ve diğer halklardan çocukların eğitimde yaşadığı yabancılaşmayı gidermek amacıyla çok dilli ve ana dilinde eğitim modellerine ilişkin Bakanlığınızın herhangi bir çalışması bulunmakta mıdır, yoksa tekçi eğitim politikalarında ısrar mı edilecektir?
- 16- Deprem bölgesindeki konteyner ve prefabrik okullarda verilen eğitimin öğrenme çıktıları ile kalıcı okul binalarındaki eğitim arasında başarı farkına dair Bakanlığınızca yapılmış bir ölçme-değerlendirme çalışması var mıdır?
- 17- Eğitimi bir ticari meta, okulları ise belirli yapıların örgütlenme alanı hâline getiren bu politikalardan vazgeçilerek; çocukların eşit, parasız, nitelikli ve güvenli eğitim hakkını esas alan kapsamlı bir plan hazırlanmış mıdır? Varsa bu plan ne zaman ve nasıl hayata geçirilecektir?